

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombati Gazdaszövetség

ELŐFIZETESI ÁP:

Hétség évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS.

Főmunkatárs: STERN HUGÓ.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények

a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlér sora 50 fillér.

A háboru.

Háboru! retentő szó! Emberek, országok, kik eddig nyugodtan éltek egymás mellett, kik egymással versenyeztek a béke műveiben, kik méhek módjára nagy fáradtsággal gyűjtögettek össze anyagi, szellemi és erkölcsi készleteiket, . . . egyszerre föl-zudulnak, nagy hadseregekbe tömörülnek és egymás ellen rohannak, hogy élet-halál harcot vívjának. Ami gyilkoló eszközt az emberi elme, az emberi művészet és tudomány kitalált, azt mind fölhasználják most, hogy az ellenség soraiban halált és pusztítást idézzék elő. Minden szenvedély, mely az emberi szív kifürkészhetlen mélységeiben lappang, szendereg, fölbred ilyenkor, hogy a hadakozóknak segítségére legyenek. A világtörténelem a háborúk hosszú láncolata egyes nemzetek között, de ami most fejlődött ki, az az összes népeket megosztja jobbra vagy balra az érdek-szűlve rokonszenv, vagy ellenszenv szerint. Ezen tény azt a látszatot kelti, hogy a háborúkhoz van köve a népek további csendes élete. Mintha a történelemben szakadás állna be, ha a háboru nem biztosítaná a népek életének fejlődését. Micsoda borzasztó garanciaja ez hazánk és nemzetünk további fennmaradásának!

És mégis joggal mentünk bele. Midőn ezt államunk függetlenségének, jogainak és területi épségének megvédésére kezdeményeztük, akkor bennünket csak a szomorú kényszerűség hajtott, tehát jogosult

akcióit folytatunk. Hisz minden jog magában hordja a védelmi jogot is. A jognak pedig győznie kell a joggalans hatalom ellenében, ezt pedig csak védelemmel és megtorlással érhetjük el. Ép úgy, mint az egyén, az állam is önvédelmi joggal bír, melyet biztosítani még megelőző háborúval is jogosultak vagyunk. Ha pedig valamely állam (Szerbia) a másik jogigényeinek (nekünk) vonatodik igazságot szolgáltatni, akkor ennek nem marad más hátra, mint fegyverrel szerezni tiszteletet és érvényt a maga igazsága számára. Persze ha a népek és államok sohasem sértenék meg a jogot, akkor a háboru sem lenne szükséges és így jogosult sem. De meg e föttel hiányzik, addig elvitáztatatlan jogunk van megtámadott érdekeink védelmére. Amíg jog-szerűnek lesznek a világban, háborúk is lesznek; az »örök béke« korszaka (dacára a sok békekongresszusnak), csakis akkor következik be, ha majd az emberiség nevelése odáig jut, hogy egyik nép a másik ellen jogsértéseket nem fog elkövetni. A kereszténység ezen eszményre törekszik ugyan nevelni az emberiséget, de addig, amíg ez a paradicsomi állapot el nem következik, vagyis míg az emberiség nevelésének ez a fensőbb célja nincs elérve, addig a természetjog alapján a háboru jogosultságát is elismeri. Csak annyit követel, hogy (mint nálunk is történt) a békés kiegyenlítés minden eszközt végig előbb igénybe, illetőleg, hogy a háboru csak a legutolsó eszköze legyen a jogvé-

delemnek. A tisztán hódító háboru (mint most Orosz-, Francia- és Angolországé is legujabban Japáné) a kereszténység föltétele-nél elítéli, mert nem a józan emberi észből fakad, sem a természeti jogrendből, hanem pusztán az emberi romlott természeti hajlandóságokból, minő a telhetetlen nacionalizmus, a boszúvágy és kapzsizság. Ezzel szemben pedig a keresztény vallás hangosan hirdeti a „non licet“-et, a tilost. Ez az igazság elleni tusakodás, amely az égbekiáltó bünök közé tartozik. Rettenetes lesz ezeknek a buszuállóknak Isten kezébe jutni. Minket a magyarok istene véd és segít.

Szülők és gyermekek.

A szeretet az önmegtadással kezdődik; a kölcsönösség láncszemei tartják össze a világot, s akik nekimennek zététnpi azt, jaj azoknak. Mind-ebben lehet útjait; de a családi élet formáit meg kell tartani, ahogyan azt reánk hagyták őseink. A magunk megtadása gyermekeink érdekében, ez az az irány, amit követni kell, s akkor elvárhatjuk, hogy gyermekeink tisztelni, szeretni fognak bennünket.

A szívjószág ez uralma által vezetve paradicsomá tehetné a földet, melyet most az erőlködés, mesterkélttség és többször tetszeni akarás siralomvölgygyé törpít. Nem hisz az ember felebarátjának, a férfi felségének, a feleség férjének, az anya gyermekének. Magas politikát üznek a család körében, fölforgatják a ház tűzhelyét, melynek melege kellene, hogy védjen az élet hidegsége ellen; feldőzösznek a békét maguk közt a társadalmi felségességeknek; önmaguk bonyolítják a helyzetüket, szaporítják terheiket, s nem veszik észre, hogy önmaguk által teremtet rabok: a szokás rabjai.

TÁRCA.

A cár szerelme.

— Jön a császár! Jön a császár! — Ez élénken süttogött szavak hallatszóttak a pétérvári Smolna-kolostor osztálytermeiben.

A leánykák izgatottan húzogatták egynesen ruhájukat. Mások meg valamely kifogás alatt kiestek, hogy a tükör előtti bizonyosodjanak meg előtezőik kifogadalan voltáról.

Pár perc múlva II. Sándor cár a zárdafőnöknő kíséretében belépett az első osztályba.

A cár intett az épen előadást tartó tanítónőnek, hogy ne zavartassa magát és nagy érdeklődéssel figyelt a fiatal leánykák feleleteire.

Az uralkodónak különösen feltűnt egy üde, viruló leányka, szöke hajjal, pajzán, barna gyermekszemekkel; kizárólag csak ezt szemlélte folyton.

— Most — fordult a főnöknőhöz — hadd halljuk, mennyit értenek a leánykák a zenéhez.

— Ahogy császári felséged parancsolja.

— Hölgyeim — fordult a főnöknő a fiatal hölgyekhez, — sziveskedjenek a zeneterembe átjönni.

A fiatal lányok, körülbelül huszan voltak — követték a császárt és a főnöknőt. Mialatt a zeneterembe sorba állottak, a császár egymémélyikhez lépett, kérdést intézven hozzájuk foglalkozásuk, életmódjuk és családjuk iránt.

— Hogy hívják önt? — fordult ahhoz, aki különös figyelmet lekötö.

— Katharina Michailowna-Dolgorucki a nevem.

— Dolgorucki? — kérde elgondolkodva a cár, — hol élnek szülei?

— Szülein már elhaltak, nagyon korán vesztém el őket.

— Szegény gyermek — vizsonzá a császár hosszú gyengéd pillantást vetve a szép leányra. — Nos, hadd halljuk, mit tud ön a zongorán?

Remegve és zavartan fogadott szót a leányka. Egy Mendelsohn-féle dalt választott, melyet legjobban tudott játszani. De ma alig akart egy tiszta hang kikerülni a zongorából; játéka bizonytalan és nyugtalan volt.

— Ah — szólt a főnöknő a cárhoz fordulva — Katharina Michailowna máskor jobban játszik. A szegény gyermek olyan könnyen jól zavarba, mi itt csendes magányunkban nem vagyunk magas látogatásból; szoknya, felséged rég nem kegyeskedett intézetünket meglátogatni.

— Most ép azon vagyok, hogy meglátogassam a város összes tanítványaikat. Hadd játszó most más valaki a leánykák közül — szólt aztán, midőn Katharina bevezette zene-előadását.

A többiek már biztosabban játszottak.

A cár aztán nemskora elhajtott, nem mulasztott el azonban annak, aki szívét első pillanatban megnyerte, pár biztató szót mondani.

— Katharina Michailowna! — kiálták a leányok, — te megtetszettél a császárnak, te ved- led egészen külön beszélt.

— Talán sajnálkozik ő felsége, hogy egyedül állok; hogy nincs se atyám, se anyám, — vizsonzá ez nyugodtan.

De Katharina nem bírta felelni a császár szavait. Gyógyként hatottak azok gyengéd szívére, mely sokat szenvedett a háttérbe-szorítás miatt. Kit érdekel egy szegény árva?

Gondolatmenete ez volt: »Ha a császár oly kegyes lenne és valami állásához juttatna az udvarnál, mily pompás élet lenne az! Mily szép pálya nyílnék előttem! A néni gyakran mondogatta, hogy szülein semmit se hagytak reám, hogy csakis az ő kegyének köszönhetem a jó nevelést, mely engem önállóságra kell hogy képesít. De hát mi lehet egy leány az én helyzetemben? Tanítónő és tán kétször egy hasonló intézet főnöknője; biz' ez örömetlen egy lét. Há-zasságra — azt mondogta a néni — sohasé gondoljak; család, vagyon- és szépség nélküli leány vagyok. Vajjon igaz-e? Vagy csak azért mondja, mert Sonia még csunyább nálaammal?«

— Nem, valóban nem hiszem — szólt a tükör ele állva — termetem dőlceg és szabály-szerű, vállam vakító fehér, hajam szöke — de szöke haj és barna szem bizonyára nem összhangzók — valamiben mégis csak kell a hibának rejlenie. Nem, nem hiszem, hogy csunya vagyok.

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

A szabadságot, e drága kincset, előbb önmagunkban kell megérlelni hogy aztán, külsőleg is fennállhasson; az ésszel felruházott ember hivata van mindenek felett uralkodni, s im, az ember, kinek minden engedelmekedik a földön és gondolatainak az egész mindenség feltáru! — az ember panaszkodik, hogy nem tud magán uralkodni; mert nem bír fölélemelkedni a köznapiágon és reszket, ha szomszédja meglátja kopott ruháját és szegényes ebédét. Ime, itt mutatkozik az egyik kötelesség, mellyel gyermekeinknek tartozunk. A cifra fodrozat és csipkés bábúsdok helyett párosítunk az izlet egyszerűséggel, a csinoságot takarékosággal. Szerényesség és erkölcsöség az, amire szükségünk van.

Főleg pedig neveljünk előbb valódi embert gyermekünkben, aki az élet bármely fordulójában talpon maradjon, s szembe nézven a bajokkal képes legyen az életűsáit legyőzni. Ekkor aztán — ha úgy tetszik — öltöztessék bitorba vagy darócba — minden helyzetben kötelességeinek képes lesz megfelelni.

A muraszombati Vörös Kereszt.

Dul a háború fergetegje javában. Dicső katonáink halált megvető elszántsággal állják a harcot, nem riadva vissza viszontagságtól, fáradalmaktól, mint a boszúlo igazság isten ostromi vágják a rendet elleneségeink lassan fogyó csapatán. Most, mikor hozzánk is megérkeztek sebesült véreink, kik csudákat beszélnek a magyarság harci vitézségéről, most, mikor a megsebesült hősök fájdalmas sebei parancsolólag figyelmeztetik a társadalmat kötelességeire ismételten s reményteljesen fordulunk közönségünkhez, folytassa az adakozást soha el nem múló lelkesedéssel. Adjanak egyesületünk javára pénzt, ruhát, élelmiszert, ne csak a fölöslegesen, hanem ha maguktól vonják meg, akkor is, mert embermentő hivatásunknak csak úgy tudunk eleget tenni, ha ebben megértő embertársaink megértő szíve, lelkes buzgalma támogat.

Az elmulrt hét eredményeiről örömmel adunk számot, Nemesen érző eszerünk, Szlepez János után ime a fiatal, hazafias érzéstől áthatott Horváth József mártonhelyi róm. kath. plébános ur rendezett hívei körében gyűjtést, mely 164 koronát eredményezett egyesületünk javára. Szolgálgjon buzditó példát a lelkes pap és derek híveinek nemes szíve mindenkinek.

Frankó Luiza urhölgy Tótkeresztúr község lakosságát járta házról-házra s fáradhatlan buzgalma 57 koronát juttatott a nemes célra.

Görhöz község derek lakossága 22 K 60 fillért küldött.

Zsidahegy község lelkes népe 71 K 70 fillért küldött.

Kosárháza községben 10 K 10 fillér gyűlt össze.

Battyánd községben Stern Elvira és Bienenstein Juliska urhölgyek lelkes áldozatkészsége

folytán 18 K 25 f. és 15 K gyűlt össze a lakóság körében.

Ferenczy Józsefné urnő Zsidahegyről, kinek férje fegyverrel küzd a hazáért, 10 koronát küldött.

Itt jegyezzük fel követendő példakü városunk lelkes hőlyeget, kik közül Arvai Henrikné 23 pár, Berger Béláné 21 pár, dr. Vályi Sándorné 12 pár, dr. Geiger Vilmosné 11 pár, dr. Ritscher Samuáné 10 pár, Ruttay Ignácné 10 pár, Kardos Jenőné 10 pár, Ferenczy Józsefné (Zsidahegy) 2 pár érmeleget kötöttek és küldték fel Budapestre. A többi hőlygek munkájja is serényen folyik s örömmel fogjuk az utókor számára feljegyezni mindazok nevét, akik ezután is bármivel is a kemény harc elviselhetővé tételéhez áldozatkészségükkel hozzájárulnak.

Bakó János sűrűházi nyugalmazott tanító neje és Szélessy Olga urhölgy Sűrűháza és Pálmafa jó magyár érzésű népe körében rendezett gyűjtést, mely részben ruhaneműeket és más természetben adományokat, részben pedig Sűrűháza 35 K 90 fillért, Pálmafa 25 K 92 fillért eredményezett.

Gödörháza község gyűjtése: Zselezen Mihály 5 K, Póczák József, Szépe Dániel, Könye József, Rigó Mihály, Simon József, Szabó Sándor, Farkas Pál ifj. 1—1 K, Szakál Sándor 1.20 K, ifj. Varga József 80 fill., Kocsis Pál, Varga Pál 60—60 fill., Alberth Pál, Gyenes István, Varga Sándor, Lóka Károly 50—50 f., Kereszmar István, Zsohárd Dániel, Gál Sándor, Kocsis József, Krányec Gábor, Farkas Pál, Kosa Sándor, Kocsis Pál, Varga Mihály Varga József, Mecsés József, ifj. Varga Ferenc, Szépe István, Császár István 40—40 fill., Szabó Lidi 48 fill., Szépe József, Könye Ferenc, Varga Ferenc, Tóth György, Tóth Pál, Vas György 30—30 fill., Varga Pál, Gál Dénésné, Szakál József, Szakál János, Szakály Károly, Kosa Pál, Varga Sándor 20—20 fill., Albert József, Pongrácz Lőrinc, Vas József, Szakál József, Pongrácz Farkas 10—10 fill.

Alsóajnosfa község gyűjtése: Varga Ádám, Krányecz Mari, Varga Ferenc, Varga János, Varga József, Janics Ádám, Albert Ferenc, Ballér Sándor, Krányecz József, Krányecz József, Krányecz György, Bohár István, Pobjics Pál, Iban János 1—1 kor., Hári János 70 fill., Albert Mihály, Albert József, Matus Ádám, Koltai György, Czug Ferenc 60—60 Krányecz Ádám 46 fill., Varga József 50 fill., Hári Ádám 40 fill.

Berkesháza község gyűjtése: Lancesák Péter, Albert Ferenc, Kocsis János, Lancesák Miklós, Koltay Péter, Lancesák János 1—1 K, Horváth József 80 f., Koltai Ádám, Horváth István 60—60 f., Koltay Péter, Koczták József, Horváth Ádám 50—50 f., Sraj Lajos 70 f., Vörös Roza, Lancesák József, Koltai János, Vuicskics István, Koltai József 40—40 fill., Hrváth János 36 f., Vas Ádám, Farkas János 30—30 fillér, Szovják Anna 20 fillér.

Szentbitor község gyűjtése: Polgár Sándor, Luthár Károly 2—2 K, Rütuper Sándorné, Lutharics József, Luthár Gergely, Kereszmar Ernőné 1—1 K, Luthár János 50 f., Czipóth István, Hor-

váth János, Kukoja János, Gyergyek József, Luthár Mátyás, Gergorec József, Szondi Mátyás, Pozvek Ferenc, Kúhár Miklós, Bedők Iván, Barbarics János, Podleizesk István 40—40 f., Zselezen Ferenc, Skalics János, Janzsa József, Luthár Pál, Szovják István 30—30 f., Tkances István, Miholics István, Ballér Mátyás, Golob József, Skalics István, Luthár József, ifj. Luthár József, Podleizesk Iván, Kleitár Vera, Recl nitzer Miksa, Rechnitzer Miksáné, Sztár Mátyás 20—20 fill., Janzsa István 15 fill., Pécsék Sándor, Bankó Zsuzsa, Pécsék Miklós, Vágner József 10—10 f., Pavlics Ferenc 08 fillér.

Mezővár község gyűjtése: Kúhár Istvánné 10 K, Kúhár Irenke, Kúhár Ilonka 3—3 K, Kúhár József ifj. 10 K, ifj. Kúhár Józsefné 3 K, Benkó József 10 K, Benkó Lajos, 2 korona, Molitorisz Jenőné, Kúhár István alsó 5—5 K, Krepisz József, Lach István, Nemes Venc, Runicus Ferenc és neje, Vitéz Iván 4—4 K, Horváth István, Mórecz István és neje, Rítuper Ferenc 3—3 K, id. Kúza János, Luk István, Mórecz Józsefné, Novák János, Cvetkó József, Ernisa István, Ernisa Venc, özv. Ernisa Jánosné, Fliszár István, Fliszár Miklós, Gomboosy József, Hirschl Lipótné, Kanczér Ferenc, Kardos József, Kocznér Mátyás, Kodla Mihály, ifj. Kúza János, Lainsceks József, Lajics József, Marosa István, Rítuperné, Kúhár Etelka, Rítuper, Temlin Anna, Rítuper József (Frankó), Rítuper József, Sável János, Sittár János, Skrielec István, Szocsics Éva, Zétkó Iván 2—2 K, Sável Lajos, Vukán István 1.60—1.60 K, Csines Iván 1.50 K, Bükovec Balázs, Fliszár István, Czór Mátyás 1.40—1.40 K, Balaskó János 1.30 K, Ballér Ferencné, Skrielec József (Rogács), Sumák József 1.20—1.20 korona, Bencik Iván, Bencik József első, Bencik József első, Bördén István, Bükovec József, Csarni István, Csarni József, Csarni István, Csarni József, Csarni Miklós, Czifer István, Ernisa István, Ernisa József, Ernisa Iván, Ernisa Mihály, Fartely Ferenc, Fliszár Ferencné, özv. Glibcsár Ferencné, Gumilár József, Grabár János, Kardos Ferenc, Kiszilák Iván, Kiszilák Józsefné, Kregár József, Kúcsán Iván, Kúcsán Lajos, Kúhár Ferenc, Lainsceks Ferenc, Lainsceks János, Leposa Miklós, Leposa Vincéné 1—1 korona.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

Adományok a sebesültek javára.

Megjötték a sebesültek. Ötven derek katona áll kórházunkban ápolás alatt a kórház dr. Geiger Vilmos főorvos vezetése mellett a leg gondosabb ápolásban részesíti a katonákat, az apácák és önkéntes ápolónők önfeláldozó munkássága ad enyhülést fáradt hőseink vérző sebére. Járásunk lakossága se marad el a hősök megbecsülésében s máris a kórház javára tett jelentékeny adományokról számolhatunk be. A nemesszívű adakozók

a néni azt csupán irigységből mondta. De hát miért is kilöndöm jövőm miatt? Az a dög mindig a jó isten gyermekei!

Ilyen és hasonló elmékedésekkel telt az ideje, míg az álom anyagya légy lehetetlenség homlokán nem csókolá e gyermekek, aki egyedül, árván állott a világban, a kinek nem volt semmije, csak gyengéd, oadóadó szíve.

— Tudjátok mi az újság? — kérde másnap az intézet legidősebb növendékei barátinktól... K... hercegné a jövő vasárnapra meghívta ebédre az egész első osztályt, fiatal urak is lesznek, táncolni fogunk, pompás esték lesz.

S elérkezett a vasárnap. A leánykák fehér ruhába öltöztek, színes szalagokkal. Minek az ifjúságnak a cicoma, mikor bájainak teljében van? Midőn az asztal körül vidám, jókedvű játékra gyülekeztek, hirtelen belépett a cár.

Vidáman és szeretettelőntően — ilyen volt mindig — elegyedett a játszó közé, ingerkedett a fiukkal és tréfkodott a leánykakkal. Ismét Katharina volt az, a kire különös figyelmet fordított, s a kinek szépe selyemhagy egy izben halkan, majdnem észrevétlenül megmált.

Mint villám, úgy cikkadt át az az érintés a leányka lelkén. Csendessé, álmodozóvá lett naphosszat, s midőn este a szent kegel előtt térdre borult, áhitata imádkozott: »Boldogságos szűz anya, könyörülj rajtam!«

Egy egészen új, előtte homályos, meg nem határozható érzés fogta el.

— Mi lesz az én sorsom? — gondolta magában; tán még se lesz oly zordon, mint a hogy a néni mondta folyton.

... Igy telt el az utolsó két éve a kolostorban. A császár nem merészeltte őt a meghatározott idő előtt, mely szerint a fiatal leányok nevelése tizenéveskorukig életükben érettségéig kivenni. Ő, a világ hatalmas ura, a kinek egy szavatól milliók élete függött, nem merészelt e leánykának parancsolni ifjúsága, ártatlansága, védtelensége tisztelettel töltötték be lelkét iránta. De őt látni, látásában gyönyörködni, igen, azt tehetta, s tette is, ahányszor az illem csak megengedte.

Mikor Katharina tizenöve éves lett, el kellett hagynia az intézetet. Ekkor ismét eléje lépett az aggasztó kérdés: Mihez fogjak most? Visszamenek-e néniem házához? Mi lesz belőlem?

Ő persze nem tudta, hogy miért bínnak vele oly kiváló élekezéységgel, miota a császár különös figyelmet fordított re. Az ártatlan gyermek minden környezete szívóságnak tulajdonított, de a tapasztalt világi delnök jól tudták, mit jelent a cár kegye.

Még mielőtt Katharina csak gondolt is rá, már több oldalról, csupa hercegnőktől, kapot meghívást, hogy tekintse házukat a magáénak.

K... hercegné meghívása volt a legsürgősebb, sőt mondhatni parancsoló. Ezt el kellett fogadnia. Igy telt el ismét két év gyönyörű des életben, élv és öröm között.

Csodálta őt, körülrajongta, a cárt gyakran és hosszasan látta, majd tündéri, ragyogó udvari mulatságokon, majd vadászati erdei kirándulások alkalmával, gyakran bizalmas családi körben és gyákorta egyedül négyeszem közt. Ilven alkalomkor a cár szavai andától zenének hangzottak, pillantásai oly forrók, oly mélyek, oly bensőségteljesek voltak, hogy a leányka szívébe hatottak és emésztő lángot gyújtottak abban. Erzetek, a boldogságos szűzhez imádkozott és szíve elszorult ily pillanatokban.

Az 18... év őszén volt, mikor K. hercegnő, aki fiatal vénécnél Baden-Badenben töltötte a nyarat, így szólt: »Mit gondolsz, Katharina, hátha mi is elmennek Krimiaiba? A pétérvári évad még nem kezdődött meg, innét is elvonult már a jobb társaság, az orosz udvar pedig Krimiaiban időzik. Itt az éjálj pompás, szórakozni jósz, mert úgy látszik, két havi furdón-tartózkodásod dacára levert és gyengéledő vagy.«

Ki volt boldogabb Katharinánál! Saltoban látta viszont hat havi távollét után a cárt. Szébbé, kifejtettebb lett; szerelme, mellyel úgy küzdött, mint egy titkos, macakcs ellenséggel és mely fölött még mindig tudott uralkodni — gyermeked megjelésének bizonyos,

közül meghatározható község lakosságának adománya, akik onként, minden felhívás nélkül egy nagy szekér burgonyát és babot szállítottak, míg Dick Sándor 10 kg. sajtot küldött, lelkes sorokban ígérve további támogatását Hála és köszönet a adószókkal. Az adakozók névlistája:

Már Károly 3 drb vánkós kétszeri áthuzattal, Horváth Lászlóné 3 drb vánkós kétszeri áthuzattal, Nemecz Jánosné 6 pár barisnya, Hirschl Mor 1 drb vánkós kétszeri áthuzattal, Bakó János (Sárköz) 4 drb lepedő és több apró régi ruha darab, Berden István 2 kettős korona é. 1. doboz szivar, Heisler Simon 2 drb vánkós kétszeri áthuzattal, Szukics Istváné 1 drb vánkós 2 áthuzattal, Ascher Lipót 2 kor. és ruha darabok, Hirschl varróné 2 kor., Heimer Ignác 1 drb vánkós 2 áthuzattal, Terök Ernőné 1 drb vánkós 1 áthuzattal, 1 doboz cigareta és 1 töltött sült csirke, Weindorfer Mariska 3 csomag dohány és 3 csomag hüvely, Schnell Jánosné 1 drb vánkós 2 áthuzattal, Olajos Sándorné 1 drb vánkós 2 áthuzattal, 1 doboz tea, 3 kg. cukor, 20 drb citrom, Poszt János 10 kor., Poszt Jánosné 5 kor., Arvai Henrik két drb vánkós két áthuzattal, 10 csomag cigareta, egy üveg konyak, két üveg befőtt, dr. Vályi Sándor egy drb vánkós egy áthuzattal, két üveg befőtt, dr. Radu Romulus egy drb vánkós két áthuzattal, három drb alsó nadrág, 3 drb szalvéta, Rátkos Jenő 1 drb vánkós két áthuzattal, 4 üveg befőtt, Kuttai Ignác egy drb vánkós két áthuzattal, Sokál és Fessler 5 kor., ifj. Horváth Pál egy drb vánkós áthuzattal, cukor, citrom és cigareta, Lázár Jánosné egy doboz cigareta és két üveg paradicsom befőtt, öze, Győri Beláné két drb vánkós 4 áthuzattal, dr. Geiger Vilmosné egy drb vánkós 3 áthuzattal és 1 üveg málnaszörp, dr. Brandiú Sylvius 3 üveg befőtt, egy drb ing, két darab alsó nadrág, Szakonyi Jenőné egy drb vánkós két áthuzattal és 4 üveg paradicsom, Waff Jakab 10 drb ing és két darab alsó nadrág, dr. Ritscher Samu egy drb vánkós 3 áthuzattal, ifj. Horváth Pálné egy drb vánkós áthuzattal és tojás, Kolosna János egy doboz cigareta és 10 doboz gyula, Tiri Lajosné egy üveg málna befőtt, egy üveg vadcsesnyé befőtt, egy üveg olfonya rumos, egy üveg szörp, Sárny Józsefné egy vánkós két áthuzattal, Anna, paradicsom nyers, Spranszky Anna egy doboz cigareta, Dobrai János 25 liter ó bor, 1 nagy kosár szilva, Nemec János egy vánkós két áthuzattal, Baróczis Antal két vánkós két áthuzattal, egy doboz hölgy cigareta, egy doboz rövid szivar, öze, Novák Mihályné 1 üveg bor, 2 üveg befőtt és 1 vánkós 2 áthuzattal, Falik Károlyné 1 vánkós 2 áthuzattal, 1 üveg bor és egy kosár burgonya, Halbarth Henrik 1 nagy burgonya, Dr. Lamm Antal nevelője Kencenyi 250 drb cigareta, Szécsény Györgyné 1 nagy kosár burgonya, Nemes Miklósné 1 nagy kosár szilva, Dick Sándor 10 ker. schwaizi sajt, Lijólyegs község lakosai 4 métermázas burgonya, 54 kg. cseresnyé bub és 40 fill. készpénz, Eisenstein Gábor 2 doboz cigareta.

— **Vugrincics Boldizsár arany-miséje.** A cserföldiek derék, közbecsülésben álló plébánosa, az egész vidék közkedvelt Bódi bácsija ma tartja pappá szentelésének 50-ik évfordulója alkalmával aranymiséjét Vugrincics Boldizsár született 1842. december 24-én Vizsentygyörgyön. Theologia tanulmányait Szombathelyen végezte. Subdiakonussá 1864-ben szentelt fel Szenczy Ferenc szombathelyi megyéspüspök. Feisőtendván, Vizlendván, majd ismét Vizlendván káplánoskodott, 1878-tól fogva pedig cserföldi plébános. Az arany-misézés plébános, ki néhai Ratkovich Vendel volt szombathelyi kanonok mostohafivére,

általános szeretetnek és tiszteletnek örvend. Mai aranymiséjén szeretettel inneplik őt hívei, paptársai és nagyszámu tisztelői, akik mindig szívesen keresik fel a jovialis öreg ur vendégzerető házat Október 1-ével az aranymisés a jól megérdemelt nyugalomba vonul, s Cserföldön fog lakni.

— **Ifj. Pósfay Pongrácz főhadnagy hőstette.** Pósfay Ede sebesüléséről szóló jelentésében közli szüleinek, hogy öccse Gráci, szeptember hó 8-án egy ütökzetben megmentette ezredének zászlaját. Ezóta nem tud róla semmit.

— **Pósfay Ede megsebesült.** A krakkói kórházból írta meg Pósfay Ede hozzátartozóinak, hogy a Lublin körüli ütökzetek egyikeben megsebesült. Golyó lövést kapott, s az ölom még testében van. Nem érzi magát rosszul, csak sokat szenved és igen gyenge a nagy vérvesztéségtől és a kiállott fáradalmaktól. Amint szállítható lesz, haza jön Szombathelyre.

— **Dr. Brandiú Sylvius** orvos, aki eddig a nagyszabasi csapatkórházban teljesített szolgálatot, mint a Vörös Kereszt orvosa szabadságot tartott, s szerdán este érkezett haza.

— **Hósi halál.** Plechl Gyula a tótkereszturi ev. gyülekezet derék tanítója a Lublin körüli harcokban elesett. A tanügy érdemes munkása ontotta vért a hazáért, példát adva halálában is tanítványainak, a haza iránt tartozó kötelességekről. Az elhunyt tanító a Tótkereszturi Takarékpénztár egy lelkes alapító tagja s az intézetnek felügyelő-bizottsági tagja volt.

— **Sebesülték Muraszombaton.** Vasnap reggel távirati értesítést kapott a kórház vezetősége, hogy Szombathelyről 50 lábbadozó beteg érkezik Muraszombatra. A kórház már várta a sebesülteket, akik részére az emeleti kórtermek voltak fenntartva. Az esti vonattal jelezték a sebesült hősök érkezését, s a város közönsége, meg a Vörös Kereszt Egylet vezetősége nagy előkészületeket tett a fogadtatásra. A csendőrség és a dr. Sömen Lajos parancsnoksága alatt kivonult tüzoltóság tartotta fenn a rendet, ugyancsak a tüzoltóság gondoskodott a kellő kivilágításról. A sebesültek érkezése természetesen óriási közönséget vonzott ki a vasutra, melynek peronját és előterét néhány száz ember töltötte meg. Némi keséssel robogott be az esti vonat, amelynek két III. osztályú kocsijából szállottak ki a sebesült hősök. Különböző ezredbeli és különböző vidékbeli katonák jöttek. Van közöttük cseh, német, román és

magyar. Legnagyobb részük könnyű sebesült, illetve már gyógyultabb állapotban levő, akik valamenynyien a saját lábukon mentek el a vasutról a kórházig, dacára annak, hogy kellő számu kocsi is állt rendelkezésre. A közönség mely megilleődés-fel fogadta a megsebesült harcosokat, s meleg érdeklődéssel kísérte el őket a kórházba, ahol pompás meleg vacsora vár rájuk. A közönség szeretete egyébként igen szépen megnyilvánult velük szemben, mert sok mindenféle adomány került a kórházba részükre. Itt említi meg, hogy a vármegye alispánja megkereste a főszolgabíró, hogy intézzen felhívást a közönséghez, nem-e volnának hajlandók sebesült katonákat magukhoz fogadni. Eddig több mint 60 sebesült részére ajánlott fel a lakosság helyet és ápolást.

— **Egy hős vend fia.** Azok, akik a magyar nép vilázegeben és harckészégekben oly rendületlenül bíznak, bizonyára nem csalódnak. E hősi erények gyönyörű példáját mutatta Czör József kölsévolgyi legény, aki az általános mozgósításkor már mint tartalékos bevonult. Mikor az orvos szemlét tartott a nagyszámban egybesereglett katonák testi épsége felett, Czör Józsefet betegnek találta és hazaküldte. Dr. Geiger Vilmos járásorvos, akinél Czör megérkezése után gyógykezelést végeztélentek, megállapította, hogy Czör Józsefnek olyan baja van, amelyn egy műtéttel eredményesen segíteni lehet. Amint ezt meghallotta Czör, rögtön felveténi kérte magát a kórházba, s dacára annak, hogy dr. Geiger tudomására hozta, hogy a műtét nagyon fájdalmas lesz, mert nem altatja az s az operatio nélkül ó vigan élhető, Czör rendületlenül megmaradt azon kívánsága nélkül, hogy operálják meg, mert ő feltétlenül el akar menni a háborúba. Az operatio megtörtént, s a derék legény az egész műtét alatt ébren volt, még csak meg sem szisszent, s amint meggyógyult, elment jelentkezni. Azóta már tán utban van Oroszország felé! Czör József becsületet szerzett a vendégnek, az Isten éltesse és óvja.

— **A Nobeldij muraszombati aspiransa.** A nagy béke dió kiosztása körül most meglehetősen zavarban vannak az illetékesek. Nehéz dolog is eldönteni, hogy ki legyen a béke dió, amikor egész Európa egymást öli. Ilyenkor nagyon jól tennék az illetékesek, ha azok felé fordítanák figyelmüket, akik a békét — ezt a nyugalmat és épen nem veszedelmes állapotot — felettébb szeretik. Nemcsak szeretik, hanem imádják sőt ahhoz »merven« ragaszkodnak. Tán nem végnünk felesleges munkát, ha a jury figyelmébe ajánljuk Fürst Ödön szabadságot népfelkelő hadnagy polgártársunkat, akinek a béke iránti lángoló lelkesedése közismert.

— **Az izr. újvíi istentiszteletek sorrendje.** 20-án este 6 órakor, 21-én reggel 6 órakor, 21-én d. e. fel 9 órakor, 21-én d. u. 4 órakor, 21-én este 6 órakor, 22-én reggel 6 órakor, 22-én reggel fel 9 órakor és d. u. 4 órakor. Mindkét napon hitzőnokatok is lesznek.

érettséget kölcsönzött, mely hasonkor leányoknak rendszeren nem szokott sajátja lenne.

Derült és vidám volt, ha látta a cárt, nem bírta volna egy haragos vagy aggodó pillantással megbánni, mindent meg kellett tennie annak az embernek kedvére és óhaja szerint, kinek vállára egy egész világ gondja neheztől, s akinek élete gyakran forgott veszélyben.

Lágyan, hízélgőn sutogott a szellő, a virágok pompája édes illatú áradt szerteszét, a madarak zenéje anadálton hangzott és a nap aranyugara ragyogott a zöld díszben pompázó fákudarán, midőn a cárt Katharinával a sűrű erdőben lovagolt egyedül, csendesen, bizalmasan: csak távolról követte őket egy szolga.

Ami a szív érez, attól árad a nyelv. Katharina egész szívvel hallgatta a cár szavait, megütöcsül, el volt ragadtatva. Ő, a szegény árva leány, lábai előtt látta egy majdnem végtelen birodalom uralkodóját. Fogva volt, nem bírt ellentállani...

A csendes élvek közepette számos év telt el. Katharinának nem volt szüksége a világra, a gyönyörökre, más emberekre. Aggodalom nem volt már szívében, leküzdötte a szívét egykor emésztő harcát. Sokan nagyban sokan irigylték, környezete boldognak magasztalta. S boldog szép órákat töltött az ő Sándorjával, a külföldön mindenüvé követte, vadászatait, utazás közben, háborúban folyton mellette kellett lennie; osztozkodott a császár

bánatában, örömeiben, vigasztalója volt nehéz óráiban, elsimította a redőket, melyeket a kormányzat gondjai voltak barázdáltak homlokára.

Ekkor meghalt a császárné, Katharinát barátjai uszolták, hogy bírja réa a cárt — házasságra.

II. Sándor, ki nem bírta egy kívánságát se megtagadni, könnyen hajlott. Hat héttel a cárné halála után ment végbe egész csendben az esküvő Zarskoe-Selban.

Barátai, rokoni ezután gyakran uszolták Katharinát, hogy bírja réa a cárt arra is, hogy megkoronáztassa, de ő álhatatosan ezt viszonozta:

— Én nem vágyódom biförény és korona után. Boldog vagyok, ha Sándorom homlokáról elzúhatem a gondot, ha ima és folytonos őrizet által elháríthatom fejeéről a veszélyt.

Elérkezett 1881. március elseje.

— Ne hajtásd a lovardába — esdeklé Katharina. — Engedj kérememnek, én rosszat gyantok, valami nyomasztó, kínos érzet szorítja lelkemet. Maradj itthon.

— Bohó aggodalom. Légy nyugodt — szól szilárdan a cárt — hamar visszatérek és akkor még egy óráig együtt sétakocsikázhatunk. Oly pompás, tavasz napos idő van, hogy az ember azt hinné, a tavasz gyors lépésben vonul be fagyos északunkba.

A cár elhajatott.

A borzasztó esemény, mely megfagyasztotta a vért az emberekben, megtörtént, a nihilisták bombája véget vetett a cár életének.

Földi maradványait a vártemplomban helyezték ravatalra. Oroszország minden vidékéről sereggestől tödült a nép, hogy bucsut vegyen — a haza atyjától.

A népek csak egyjelkint volt a szabadság a cár ravatalához jönni. A reggeli órák a császári család a nap többi része az előkelő osztályok számára volt fentartva, akik jéggyel bírtak. A megszabott időközök közti szünetek alatt néha háromszor-négyzer is napjában egy sűrűn elflyolózott, talpig gyászba öltözött s csak barátinője által kísért né jelent meg és imádkozott a drága elköltözöttnek koporsójánál. A legszebb virágokkal hinté be nyughelyét, újra meg újra érinték ajkai a merev, hideg kezeket és senki se merészelt ő megzavarni.

A papok nyugodtan mondták a halott felett imáikat, szoborként állott a négy őrséget álló tiszt a ravatal körül. Ezek közt ott térdelt Katharina törődött szívvel, ismét egyedül, árván, elhagyatottan.

— Az utazó kalandja. Speciális magyar szokás az, hogy minden utas egyedül akar utazni. Görbe szemmel néz arra, aki bemerészkedik a kupéba jönni. Az apagyilkost sem mérik végig oly szoros tekintettel, mint azt, aki a megváltott jegyért ülőhelyet foglal el oly szakaszban, ahol már egy, legföljebb két ur ül. Megszokott dolog, hogy a kocsi fülkét lezárják és dörömbölsére sem nyitják ki. Legujabban pedig, hogy a kalauzok se tudják az ajtókat kinyitni, lekötözik spárgával és dróttal a zárat. Egy pesti utazó nemrég alaposan megjárta az ajtódrótozással. Az előhívt kalauzunk nem akarta az ajtót kinyitni. A kalauz azonban a legközelebbi állomáson csendőroket hívott és a megszeppent utazót lezártították a vonatról. A főnökség a kintinő férfiaval megfizette a főszállási állomástól egész addig az állomásig, ahol lezártították, a vasuti félke összes helyeit, melyeket jogtalanul elfoglalt. Hiába kabdált az utas, mégis le kellett tennie az 54 korona büntést, ami valószínűleg örökre elvette a kedvét attól, hogy a jövőben a fülkét lezárja és bedrótazza.

— Fizessük be az állami adót A mozgósítás folytán behívottak családtagjai részére kontempált segélyt az erre jogosítottak a községük előjáróságánál kapják kézhez. A miniszter ugyanis utasítást küldött erre vonatkozólag a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben meghagyja, hogy a segélyösszegekhez a községek folyósítsák s hogy a községek ezen szükségletüket a befolyó állami adókból fedezzék. Világos tehát, hogy csak úgy tudjuk segíteni a családokat, ha az adót rendesen fizetjük.

— A katonáknak van elég pénzük. A hadügy-miniszterium arról értesült, hogy a postahivataloknál váratlanul sok pénzeslevelet adtak föl a harc-terület álló katonák címére. Illetékes helyről ezért közlik, hogy a tőborban levő katonaság a legkintőbb ellátásban részesül és azonkívül rendszeren kapja zsoldját, valamint hadipótlékát. A tény tehát az, hogy a legénységnek elegendő pénz áll rendelkezésére és az a törekvése, hogy ezt a pénzt hazaküldje. Ezért egy katonának sem szükségessé pénzt küldeni.

— Tagdíj befizetés A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyesületé Muraszombati fiókjának vezetősége ez uton is figyelmezteti tagjait, hogy nyugdíj járulékaikat minden hónap első vasárnapján délután 2 és 3 óra között a Turk József »Magyar király« vendéglő e célra fentartott helyiségben fizessék be. Különösen figyelmeztetnek arra hátralekötők, kik külön felszólítást is kaptak már, hogy annál is inkább tegyenek e felhívásnak eleget, mert mulasztás esetében megszűnik tagsági igényük és eddigi befizetéseiket is elveszik.

— Tolnai Világlap kedvezménye, a Lexikon IV. kötete — aki arra jogot tart — átvethető Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombaton.

— Büntető eljárás 200 korcsmáros ellen. A »Fogadó« című lapból vesszük át az alábbi közleményt: Aradon és környéken 200 korcsmáros ellen indítottak eljárást azért mert az illetők részben gondatlanságból, részben tudatlanságból nem függesztették ki italmérségi helyiségükben a törvény által előírt **Börtörvény fontosabb rendeletei** fali-táblát és ezért a legkisebb büntetés **100 korona**. Jó akaratulag hívjuk a fentiekre fel vendéglőseink szives figyelmét és egyuttal tudatjuk, hogy a fenti rendeletet tartalmazó fali tábla Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombaton 1 koronáért kapható.

— Mérnökök, építésszek, vállalkozók stb. szives figyelmébe. Költségvetési nyomtatvány úgy küld- mint belv. — Továbbá finom vázlatpapiros tekercsben 150 czm. széles, kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombaton.

— Vadászoknak, kirándulóknak nélkülözhetetlen tárgy, az öszerakható alumínium ivó pohár. Darabja 50 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombaton.

— A legelőkelőbb, a legmegbízhatóbb, a legjobban szerkesztett, a legnagyobb terjedelmű, a legügypetlenebb budapesti napilap »Az Újság«. Munkatársai a magyar zsurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai. Felelős szerkesztő: Gajdári Ödön, szerkesztő társ: dr. Ágai Béla. Előfizetési árak: egy évre K 28.—, fél évre K 14.—, negyedévre K 7.—, egy hónapra K 2.40. Az Újság előfizetői a »Divat Salon«-t negyedévre K 2.50 kedvezményes áron rendelhetik meg, az Újság kiadó vatala, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.

Apró hirdetések.

Amerikai szőlővessző Ripária és Göthe No. 9 sima és gyökeres, megszerzhető jutányos napi ár mellett a titkári hivatalban és a vaslaki alany telepén.

Háziipari tanfolyamon készült különféle kefék és seprők legolcsóbb áron kaphatók a Muraszombati-járás Gazdák Szövetségénél.

Könyvtár órák. A »Muraszombati Járás-Gazdák Szövetségé«-nek könyvtára nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11—12 óráig a titkári lakásán. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán d. u. 2 órakor áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

A vasúthoz járó ut világitási

figye — sajnos — még máig sincs megoldva, de azért Ön pompásan világíthat, ha vesz egy **Heliophor Gold-Export** jól világító villamos

zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák a legártalmasabb s legegységesebb kivitelben! **Alkatrészek egyenként is kaphatók.** A legjobbnak elismert a **Heliophor** elemek legolcsóbb árban elárúsítása:

Balkányi Ernőnél Muraszombaton.

Megjelent

Oroszország, Szerbia és

— Európa háborus —

TÉRKÉPE.

Különféle nagyságban árban kapható

Balkányi Ernőnél Muraszombaton.

— Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását

Hasznos és szórakoztató!

Dalos könyvek, nagy választékban. Mit írjak? Mit írjunk? Gondolj reám!

Általános levelező. Nagy álmosk. Szerelmi levelező. Szakácskönyv. Vető kártya. Kérdés és felelet, társas játék.

Büvész kártya. Lottó játék. Önszámoló. Napszámoló k. Hegedű alkatrészek. Képes lev. I. tartó stb.

Kapható: Balkányi Ernő papirk. Muraszombaton.

Hirdetések a kiadóhivatal címére küldendők.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Muraszombati és Vidéki kiadóhivatala, Balkányi Ernő Muraszombaton Nyitott, hirdetés és előfizetés a kiadóhivatal címére küldendők be.

Nyomtatványok izléses kiállításban, gyorsan és jutányos árban készíttetnek.

Befőzéshez pergament papír és bekötő zsinór a legjobb minőségben kaphatók.

Imakönyvek minden valóságos felekezetre, magyar, vend és héber nyelven, különféle árban és kivitelben kaphatók.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS.

Egy jobb házból való fiu **TANULÓNAK** felvétetik BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájában Muraszombaton.

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZET.

A Muraszombati és Vidéki előfizetési díja: Egész évre . . . 6 K Fél . . . 3 — Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Elvállalok könyvkötészet munkáját a legegységesebb kivitelűl a legkevesebb izlésig.

Nyári menetrend, szakácskönyv, öngyűgyed, gyermek képeskönyvek stb. bolti áron kaphatók.

Iskolakönyvek az összes iskolák részére, író- és rajkszerek, írótábla, tus és gömbfésztékek minden színben.